

М.А. Гора, ст.викладач каф. цивільно-правових дисциплін ЕПФ

Одеський національний університет імені І. І. Мечникова,

Французький бульвар 24/26, Одеса, 65058, Україна

Опубліковано: ж. Правова держава. - 2016. - № 21. - С. 79-86

Проблемні питання оскарження рішень органів Антимонопольного комітету у справах про захист економічної конкуренції

В статті досліджено судову практику розгляду спорів з участю органів Антимонопольного комітету України та застосуванням конкурентного законодавства. Встановлено, що спори з участю органів АМК підвідомчі господарським судам, до якого заявник, відповідач або третя особа може оскаржити як рішення, так і інші акти, видані органами та уповноваженими особами АМК в межах їх компетенції. Суд може визнати оскаржуване рішення АМК недійсним повністю або частково, але не може зобов'язати відповідний орган прийняти нове рішення на користь позивача.

Ключові слова: Антимонопольний комітет України, органи Антимонопольного комітету України, оскарження рішень Антимонопольного комітету, господарський суд України, підвідомчість спорів з участю органів Антимонопольного комітету, конкурентне законодавство, економічна конкуренція, недобросовісна конкуренція, предмет спору, зміст позовних вимог.

Постановка проблеми. Антимонопольний комітет України (далі - АМК) є державним органом із спеціальним статусом, мета діяльності якого - забезпечення державного захисту конкуренції у підприємницькій діяльності та у сфері державних закупівель.

Свою діяльність органи АМК здійснюють на підставі законів України «Про Антимонопольний комітет України» [1], «Про захист економічної конкуренції» [2], «Про захист від недобросовісної конкуренції» [3] та ін., керуючись нормами підзаконних нормативних актів, таких як «Правила розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції» (далі - Правила) [4], «Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України» [5] та ін.

Органи АМК наділені широким колом повноважень для виконання ними своїх основних завдань в сфері формування та реалізації конкурентної

політики, зокрема, проведення контролю за дотриманням антимонопольного законодавства при здійсненні господарської діяльності суб'єктами господарювання; розгляд звернень суб'єктів господарювання та громадян щодо порушення законодавства про захист економічної конкуренції, розгляд справ про порушення антимонопольного законодавства та ін. За результатами розгляду заяв і справ органи АМК приймають рішення в межах своїх повноважень, надають рекомендації щодо запобігання і припинення порушень, накладають штрафи, застосовують інші санкції у передбачених законом випадках.

Згідно ст. 60 Закону України «Про захист економічної конкуренції», заявник, відповідач, третя особа мають право оскаржити рішення органів АМК України повністю або частково до господарського суду у двомісячний строк з дня одержання рішення. Цей строк не може бути відновлено [2, ст. 60].

Не зважаючи на таку чітку норму, на практиці й досі виникають непорозуміння при розгляді даної категорії справ, зокрема, стосовно підвідомчості спорів за участю органів АМК, визначення предмету спору, формування позовних вимог та ін.

Аналіз останніх досліджень. Основою для написання статті стали положення законів та підзаконних актів України «Про Антимонопольний комітет України», «Про захист економічної конкуренції», «Про захист від недобросовісної конкуренції», інших законів та підзаконних нормативних актів України, Постанови Пленумів та оглядові листи ВГС, ВАС та ВС України, узагальнення судової практики перегляду справ з участю органів АМК, матеріали з рішень господарських та адміністративних судів різних ланок по справах, пов'язаних з оскарженням рішень АМК.

Мета статті. Метою проведеного дослідження є пошук, формулювання та обґрунтування ефективних шляхів оскарження рішень органів АМК з метою захисту прав та законних інтересів суб'єктів господарювання.

Виклад основного матеріалу.

1. Підвідомчість справ за участю органів Антимонопольного комітету.

Згідно ст. 60 Закону «Про захист економічної конкуренції», розгляд справ про оскарження рішень органів Антимонопольного комітету підвідомчий господарським судам. Цікаво, що протягом 2003-2005 років Закон не уточнював, в який саме суд слід звертатись. Законом від 31.05.2005, який набрав чинності 24.06.2005 р., слово «суд» в Законі «Про захист економічної конкуренції» у всіх відмінках було замінено словами «господарський суд» [6, п. 18].

1 вересня 2005 року набрав чинності Кодекс Адміністративного судочинства України, згідно ст. 4 якого юрисдикція адміністративних судів поширюється на всі публічно-правові спори, крім спорів, для яких законом встановлено інший порядок судового вирішення [7, ст. 4]. Оскільки АМК України – один із органів публічної виконавчої гілки влади в Україні, суб'єкти господарювання, оспорюючи рішення його органів і керуючись положеннями статті 2 КАСу почали звертатись з позовами про захист своїх прав «у сфері публічно-правових відносин від порушень з боку органів державної влади, органів місцевого самоврядування, їхніх посадових і службових осіб, інших суб'єктів при здійсненні ними владних управлінських функцій на основі законодавства» до адміністративних судів. Останні, в свою чергу, почали активно розглядати справи з оскарження рішень АМК.

Вищий господарський суд України неодноразово наголошував на підвідомчості справ з участю АМК саме господарським судам і необхідності розгляду їх за правилами ГПК України. Так, у Постанові пленуму Вищого господарського суду України від 24.10.2011 р. №10 «Про деякі питання підвідомчості і підсудності справ господарським судам» зазначено, що господарський спір підвідомчий господарському суду, зокрема, за таких умов: участь у спорі суб'єкта господарювання; наявність між сторонами, по-перше, господарських відносин, по-друге, спору про право, що виникає з відповідних відносин; відсутність у законі норми, що чітко передбачала б

вирішення такого спору судом іншої юрисдикції [8].

Крім того, у Постанові пленуму Вищого господарського суду України № 15 від 26.12.2011 р. «Про деякі питання практики застосування конкурентного законодавства» вказано, що при вирішенні питання про підвідомчість враховується, насамперед, характер правових відносин, щодо яких виникає спір, і лише факультативно зазначається про наявність відповідної правової норми. Оскільки правовідносини, пов'язані з обмеженням монополізму та захистом суб'єктів господарювання від недобросовісної конкуренції, є предметом регулювання господарського законодавства, у тому числі й Господарського кодексу України, і відтак - господарськими, а тому справи, що виникають з відповідних правовідносин, згідно з частиною третьою статті 21 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» розглядаються господарськими судами.» [9].

Незважаючи на такі пояснення, спори з участю АМК продовжували розглядати як господарські, так і адміністративні суди України, що приводило до створення неоднозначної судової практики. Так, справа за позовом приватного ремонтно-будівельного підприємства «Рембуд» до Сумського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України з липня 2013 по червень 2014 року пройшла розгляд у всіх інстанціях *адміністративної* юрисдикції, які, приймаючи по ній рішення, виходили з того, що спір є публічно-правовим і належить до юрисдикції адміністративних судів. Не погоджуючись із ухвалою Вищого адміністративного суду України від 5 червня 2014 року, відділення АМК звернулося до Верховного Суду України із заявою про перегляд зазначеної ухвали з підстави, передбаченої пунктом 2 частини першої статті 237 Кодексу адміністративного судочинства України (далі – КАС). Зокрема, у заяві позивач посилається на неоднакове застосування судом касаційної інстанції частини другої статті 4 КАС, а також статті 59 та частини першої статті 60 Закону «Про захист економічної конкуренції», що спричинило ухвалення різних за змістом судових рішень у подібних правовідносинах. На

обґрунтування заяви позивач додав копії ухвал Вищого адміністративного суду України від 29 січня і 5 лютого 2015 року (справи №№ К/9991/82105/12, К/9991/64312/12) та копії постанов Вищого господарського суду України від 20 січня, 4 і 18 лютого 2015 року (справи №№ 917/856/13, 922/4053/14, 908/1984/14).

Розглядаючи цю справу, колегія суддів Судової палати в адміністративних справах і Судової палати у господарських справах Верховного Суду України, вказала на таке: відповідно до статті 6 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод від 4 листопада 1950 року (далі – Конвенція) кожен має право на справедливий і публічний розгляд його справи упродовж розумного строку незалежним і безстороннім судом, встановленим законом. Європейський суд з прав людини у справі «Zand v. Austria» у рішенні від 12 жовтня 1978 року вказав, що словосполучення «встановлений законом» поширюється не лише на правову основу самого існування «суду», але й на дотримання таким судом певних норм, які регулюють його діяльність. Поняття «суд, встановлений законом» у частині першій статті 6 Конвенції передбачає «усю організаційну структуру судів, включно з <...> питаннями, що належать до юрисдикції певних категорій судів <...>». З огляду на це не вважається «судом, встановленим законом» орган, котрий, не маючи юрисдикції, вирішує спір, що підлягає розгляду судом іншої юрисдикції.

На думку колегії суддів, адміністративний суд не є в понятті ст. 6 Конвенції «судом, встановленим законом», оскільки юрисдикція адміністративних судів поширюється на всі публічно-правові спори, крім спорів, для яких законом встановлений інший порядок судового вирішення (ст.4 КАСу), а саме такий інший порядок передбачено, зокрема, частиною першою статті 60 Закону «Про захист економічної конкуренції». «З огляду на зміст наведених норм справи зі спорів про оскарження рішень (розпоряджень) органів АМК підвідомчі господарським судам і підлягають розглядові за правилами Господарського процесуального кодексу України.

Це стосується й розгляду справ за позовами органів АМК про стягнення з суб'єктів господарювання сум штрафів та пені у зв'язку з порушенням конкурентного законодавства, оскільки таке стягнення здійснюється саме згідно з рішеннями відповідних органів, прийнятими на підставі приписів названих законів України» [10].

Сподіваємось, така сумісна Постанова двох колегій поставить крапку у багаторічному спорі щодо підвідомчості справ про оскарження рішень органів АМК України.

Господарюючі суб'єкти, з метою захисту своїх інтересів, можуть оскаржити рішення АМК повністю або частково до господарського суду у двомісячний строк з дня одержання рішення, а попереднє рішення – у п'ятнадцятиденний строк з моменту одержання. Суди неодноразово наголошували на тому, що вказані у статтях 60 та 47 Закону «Про захист економічної конкуренції» строки є присікальними і поновленню не підлягають [11; 12]. Так, Пленум ВГС України зазначив, що господарським судом не можуть братися до уваги доводи особи, стосовно якої прийнято рішення (заявника, відповідача, третьої особи в розумінні ст. 39 Закону України «Про захист економічної конкуренції»), **з приводу незаконності та/або необґрунтованості цього рішення**, якщо такі доводи заявлено після закінчення строків, встановлених частиною другою ст. 47 та частиною першою ст. 60 названого Закону, оскільки дана особа не скористалася своїм правом на оскарження відповідного акта державного органу, а перебіг зазначеного строку виключає можливість перевірки законності та обґрунтованості рішення органу Антимонопольного комітету України [9, п. 21].

2. Предмет спору при оскарженні рішень органів АМК до господарського суду.

У сфері здійснення контролю за дотриманням законодавства про захист економічної конкуренції органи АМК мають повноваження розглядати заяви і справи про порушення законодавства про захист економічної конкуренції та

проводити розслідування за цими заявами і справами; приймати передбачені законодавством про захист економічної конкуренції **розпорядження та рішення** за заявами і справами, перевіряти та переглядати рішення у справах, надавати **висновки** щодо кваліфікації дій відповідно до законодавства про захист економічної конкуренції; розглядати справи про адміністративні правопорушення, приймати **постанови** та перевіряти їх законність та обґрунтованість; проводити дослідження ринку, визначати межі товарного ринку, а також становище, в тому числі монопольне (домінуюче), суб'єктів господарювання на цьому ринку та **приймати відповідні рішення (розпорядження)**, та інші повноваження, передбачені законодавством [1, ст. 7].

Згідно за результатами *розгляду справ* про порушення економічної конкуренції АМК може прийняти **рішення**, в тому числі про:

- визнання вчинення порушення законодавства про захист економічної конкуренції;
- припинення порушення законодавства про захист економічної конкуренції;
- визнання суб'єкта господарювання таким, що займає монопольне (домінуюче) становище на ринку;
- примусовий поділ суб'єкта господарювання таким, що займає монопольне (домінуюче) становище на ринку;
- накладення штрафу;
- блокування цінних паперів;
- усунення наслідків порушення законодавства про захист економічної конкуренції, зокрема, усунення чи пом'якшення негативного впливу узгоджених дій, концентрації суб'єктів господарювання на конкуренцію;
- скасування дозволу на узгоджені дії у разі вчинення дій, заборонених згідно ст. 19 Закону;
- оприлюднення відповідачем за власні кошти офіційної інформації органів АМК стосовно рішення, прийнятого у справі про порушення, в тому

числі опублікування рішень в повному обсязі у строк і спосіб, визначені цим рішенням або законодавством;

- закриття провадження у справі [1, ст. 48].

Розгляд справи про порушення законодавства про захист економічної конкуренції у певних випадках підлягає закриттю **без прийняття рішення по суті**, наприклад, якщо АМК не довів вчинення порушення [1, ст. 49]. Частиною 3 п. 19 Правил передбачено таке: «встановивши, що заяву подано без додержання вимог, викладених у пункті 18 цих Правил, і це перешкоджає розгляду заяви, **державний уповноважений, голова відділення залишає заяву без руху**, про що письмово повідомляє заявника і надає йому строк для усунення недоліків» [4, п. 19]. У разі не виявлення ознак порушення законодавства про захист економічної конкуренції державний уповноважений, голова відділення **відмовляють у розгляді справи**, про що письмово повідомляється заявнику. При цьому відповідним державним органам та суб'єктам господарювання можуть бути надані **рекомендації** щодо проведення заходів, спрямованих на запобігання порушенням, розвиток підприємництва і конкуренції [4, п. 20]. А у разі виявлення ознак порушення законодавства про захист економічної конкуренції, за наявності підстав, передбачених законом, зокрема частиною третьою статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції», **провадження у справі не розпочинається** [4, п. 20-1]. Заявнику також може бути відмовлено у **розгляді справи** коли дії чи бездіяльність, що містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, не мають відчутного впливу на умови конкуренції на ринку [2, ст. 36].

В ст. 60 Закону України «Про захист економічної конкуренції» закріплено право уповноважених осіб оскаржити **рішення** органів АМК, повністю або частково. Таке формулювання викликає сумніви у сторін спору щодо можливості оскарження інших актів АМК, які видані у вигляді **листів** або **відповідей без назви**.

Вважаємо, що, оскільки акти органів АМК, видані в межах їх компетенції за результатами розгляду заяв і справ про захист економічної конкуренції, спрямовані на регулювання окремого виду відносин у суспільстві і мають обов'язковий характер для суб'єктів цих відносин, то вони можуть бути предметом оскарження в судових інстанціях.

Як роз'яснив Вищий арбітражний суд України, **акт** державного чи іншого органу - це **юридична форма рішень цих органів**, тобто **офіційний письмовий документ**, який породжує певні правові наслідки, спрямований на регулювання тих чи інших суспільних відносин і має обов'язковий характер для суб'єктів цих відносин [13, п. 1]. Тобто, будь-який акт органу АМК, виданий у встановленому законом порядку, є **рішенням** АМК і може бути предметом оскарження в суді.

Таку позицію підтримують органи суду при розгляді справ по спорах про визнання рішень органів АМК недійсними. Наприклад, Окружний адміністративний суд АР Крим у постанові по справі №801/10689/13-а зазначив: «Оцінивши **рішення** відповідача, **викладене у листі** від 23.10.2013 року № 05/3855, суд дійшов висновку про його не обґрунтованість та не відповідність вимогам законодавства.» [14]. Предметом спору у справі № 11/290-07, яка розглядалась у ВГС, були **Рекомендації** АМК, викладені в **Листі** АМК від 24.07.2007 № 30-рек. Господарський суд, встановивши факт надання територіальним відділенням АМК рекомендацій без порушення прав та охоронюваних законом інтересів позивача, якому їх надано, обґрунтовано відмовив у задоволенні позову про визнання таких рекомендацій неправомірними [15].

Предметом спору в суді на загальних підставах можуть бути також **рішення і розпорядження державних уповноважених АМК**. Так, при розгляді ВГС України справи №12/197(05-5-12/10264-А), зі спору про визнання недійсним рішення державного уповноваженого Антимонопольного комітету України про закриття провадження у справі про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, сторона

наполягала на відсутності предмета спору в господарській справі, оскільки, на її думку, самим Антимонопольним комітетом України рішення, яке можливо було б оскаржити в судовому порядку, не приймалося [16]. Не погодившись з такими доводами, Вищий господарський суд України відзначив, що: «згідно з частиною другою статті 16 Закону України «Про Антимонопольний комітет України» рішення та розпорядження державних уповноважених Антимонопольного комітету України приймаються від імені Антимонопольного комітету України, відтак оспорюване рішення державного уповноваженого Антимонопольного комітету України є актом державного органу – Антимонопольного комітету України і як таке може бути предметом спору в суді на загальних підставах» [16; 11].

3. Зміст позовних вимог.

Господарському суду підвідомчі справи з участю органів АМК, які можуть бути в таких справах як позивачами, так і відповідачами.

Згідно ст. 25 Закону «Про Антимонопольний комітет», органи АМК, з метою захисту інтересів держави, споживачів та суб'єктів господарювання у зв'язку з порушенням законодавства про захист економічної конкуренції органами влади, юридичними чи фізичними особами подають заяви, позови, скарги до суду, в тому числі про: стягнення не сплачених у добровільному порядку штрафів та пені; припинення порушення законодавства про захист економічної конкуренції; зобов'язання виконати рішення органів АМК; безоплатне вилучення товарів з неправомірно використаним позначенням та (або) копій виробів іншого суб'єкта господарювання; вилучення, накладення арешту на майно, документи, предмети, інші носії інформації у місцях проживання та інших володіннях особи та з інших підстав, передбачених законом [1, ст. 25].

Зміст позовних вимог суб'єктів господарювання при оскарженні рішень органів АМК досить обмежений.

Якщо Кодекс адміністративного судочинства, за правилами якого була вирішена не одна сотня справ даної категорії, надає позивачам право

вимагати як скасування або визнання не чинним рішення держоргану повністю або частково, так і зобов'язання цей орган прийняти рішення або вчинити певні дії, то положення Господарського та Господарського процесуального кодексів передбачають можливість тільки визнання рішення державного органу, зокрема, АМК, недійсним повністю або частково. Згідно ст. 20 ГК, кожний суб'єкт господарювання має право на захист своїх прав і законних інтересів шляхом, в тому числі, «визнання повністю або частково недійсними актів органів державної влади та органів місцевого самоврядування, актів інших суб'єктів, що суперечать законодавству, ущемлюють права та законні інтереси суб'єкта господарювання [17, ст. 20]. В ГПК прямої норми, яка б окреслювала зміст позовних вимог для такої категорії справ, немає, але аналіз статей 5, 12, 15, 57, 83, 84 та ін. дозволяє зробити висновок, що єдина можлива вимога при оскарженні рішень АМК – визнання такого рішення недійсним повністю або частково [18].

Проте, дослідження судової практики показує, що заявники включають в позов не тільки вимогу визнати рішення АМК недійсним, а й вимогу до суду зобов'язати АМК прийняти нове рішення (про відсутність порушення в діях суб'єкта господарювання, або, навпаки, про порушення справи проти особи, яка, на думку позивача, порушує законодавство про захист економічної конкуренції).

Такі вимоги про зобов'язання прийняти нове рішення задоволенню не підлягають, оскільки Господарські суди, хоч і мають перевіряти правильність застосування органами АМК норм матеріального права, але не можуть підміняти ці органи і перебирати на себе їх функції зі встановлення наявності або відсутності відповідних порушень.

Так, Окружний адміністративний суд АР Крим в Постанові від 17.12.13 р. наголосив: «Суд не може підміняти орган, рішення якого оскаржується, зобов'язуючи його приймати замість рішення, яке визнається протиправним інше рішення, яке б відповідало закону та давати вказівки, які б свідчили про вирішення питань, які належать до компетенції відповідного державного

органу» [14].

Пленум Вищого господарського суду в Постанові № 15 від 26.12.2011 р. зазначив, що «господарські суди не повинні перебирати на себе не притаманні суду функції, які здійснюються виключно органами Антимонопольного комітету України, ..., й на підставі цього робити висновки про наявність чи відсутність монопольного (домінуючого) становища суб'єкта господарювання на ринку.» [9].

Подаючи позов, суб'єктам господарювання слід також пам'ятати, що кількість позовних вимог немайнового характеру впливає на розмір судового збору за подання позову до господарського суду, оскільки 22.05.2015 року ч. 3 статті 6 Закону України «Про судовий збір» було доповнено абзацем другим такого змісту: «У разі коли в позовній заяві об'єднано дві і більше вимог немайнового характеру, судовий збір сплачується за кожну вимогу немайнового характеру», тобто, у розмірі 1 мінімальної заробітної плати за кожну вимогу [19, п. 4].

Ст. 59 Закону «Про захист економічної конкуренції» містить вичерпний перелік підстав для зміни, скасування чи визнання недійсними рішень органів АМК: неповне з'ясування обставин, які мають значення для справи; недоведення обставин, які мають значення для справи і які визнано встановленими; невідповідність висновків, викладених у рішенні, обставинам справи; порушення або неправильне застосування норм матеріального чи процесуального права [2, ст. 59]. При цьому, порушення або неправильне застосування норм процесуального права може бути підставою для зміни, скасування чи визнання недійсним рішення тільки за умови, якщо це порушення призвело до прийняття неправильного рішення.

З цього приводу Вищий арбітражний суд роз'яснив, що обов'язковою умовою визнання акта недійсним є порушення у зв'язку з прийняттям відповідного акта прав та охоронюваних законом інтересів підприємства чи організації - позивача у справі. Якщо за результатами розгляду справи факту такого порушення не встановлено, у господарського суду немає правових

підстав для задоволення позову [13].

З аналізу судової практики вбачається що суб'єкти господарювання нерідко вважають порушенням їх прав сам факт розгляду проти них справи про порушення економічної конкуренції. Проте, ВГС України наголосив, що саме по собі здійснення розгляду органом Антимонопольного комітету України справи з приводу наявності в діях підприємства ознак порушення законодавства про захист економічної конкуренції не порушує права та охоронювані законом інтереси такого підприємства [20, п.8].

Висновки. Отже, підсумовуючи вищевикладене, з впевненістю можна стверджувати, що:

- справи зі спорів про оскарження рішень (розпоряджень) органів АМК підвідомчі господарським судам і підлягають розглядові за правилами Господарського процесуального кодексу України;

- строки оскарження актів органів АМК, встановлені статтями 47 та 60 Закону України «Про захист економічної конкуренції» (2 місяці – для оскарження рішення органу АМК, передбачений ст. 60 Закону; 15 днів – для оскарження попереднього рішення на підставі ст. 47 Закону), є присікальними і поновленню не підлягають.

- предметом оскарження може бути не тільки рішення чи розпорядження органу АМК, а й інші акти, видані органами АМК в межах їх повноважень при розгляді заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції. Такими актами можуть бути офіційно надані рекомендації, листи, відповіді органів АМК, в тому числі, акти державних уповноважених АМК;

- оскаржуючи рішення АМК господарюючі суб'єкти можуть вимагати від суду визнання вказаного рішення недійсним повністю або частково, а вимоги зобов'язати АМУ прийняти нове рішення не підлягають задоволенню.

Список використаної літератури:

1. Про Антимонопольний комітет України [Електронний ресурс] : Закон України від 26.11.1993 № 3659-ХІІ – Електрон. дан. (3 файли). – Режим доступу :

<http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/3659-12/print1454239773906893> – Назва з екрану,

2. Про захист економічної конкуренції [Електронний ресурс] : Закон України від – Електрон. дан. (3 файли). – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2210-14/print1449170536188443>,

3. Про захист від недобросовісної конкуренції [Електронний ресурс] : Закон України від – Електрон. дан. (1 файл). – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/236/96-%D0%B2%D1%80>),

4. Правила розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції [Електронний ресурс] : Розпорядження Антимонопольного комітету України від 19.04.94 №5 – Електрон. дан. (2 файли). – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0090-94>

5. Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України [Електронний ресурс] : Розпорядження Антимонопольного комітету України від 23.02.2001 № 32-р – Електрон. дан. (1 файл). – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0291-01>

6. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо посилення правового захисту економічної конкуренції [Електронний ресурс] : Закон України від 31.05.2005. № 2596-IV – Електрон. дан. (1 файл). – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2596-15/ed20120601>

7. Кодекс адміністративного судочинства [Електронний ресурс] : Закон України, Кодекс від 06.07.2005 № 2747-IV – Електрон. дан. (11 файлів). – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2747-15>

8. Про деякі питання підвідомчості і підсудності справ господарським судам [Електронний ресурс] : Постанова Пленуму Вищого господарського суду України від 24.10.2011 р. №10 – Електрон. дан. (1 файл). – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/v0010600-11>

9. Про деякі питання практики застосування конкурентного законодавства [Електронний ресурс] : Постанова Пленуму Вищого господарського суду України № 15 від 26.12.2011 р. – Електрон. дан. (2 файли). – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/v0015600-11>.

10. Постанова Колегії суддів Судової палати в адміністративних справах і Судової палати у господарських справах Верховного Суду України по справі №818/3383/13-а [Електронний ресурс] : Постанова від 23.06.2015– Електрон. дан. (1файли). – Режим доступу : http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/VS150577.html

11. Про деякі питання практики вирішення спорів, пов'язаних із застосуванням конкурентного законодавства [Електронний ресурс] : Оглядний лист ВГС від 22.10.2008 № 01-8/634 – Електрон. дан. (1 файл). – Режим доступу : <http://vgsu.arbitr.gov.ua/news/print/413>

12. Узагальнення практики перегляду судових рішень у справах за участю Антимонопольного комітету та його територіальних відділень [Електронний ресурс] : Узагальнення від 26.06.2015 р. – Електрон. дан. (1 файл). – Режим доступу : <http://hra.arbitr.gov.ua/sud5039/183706/>

13. Про деякі питання практики вирішення спорів, пов'язаних з визнанням недійсними актів державних чи інших органів [Електронний ресурс] : Роз'яснення Президії Вищого Арбітражного суду України № 02-5/35 від 26.01.2000 – Електрон. дан. (1 файл). – Режим доступу : http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/v5_35800-00

14. Постанова Окружного адміністративний суду АР Крим по справі № №801/10689/13-а [Електронний ресурс] : Національний реєстр судових рішень, Постанова від 17.12.2013 р. – Електрон. дан. (1 файл). – Режим доступу : <https://scourt.org.ua/doc/ACKRde>

15. Постанова Вищого господарського суду України по справі № 11/290-07 [Електронний ресурс] : Національний реєстр судових рішень, Постанова від 03.06.2008 – Електрон. дан. (1 файл). – Режим доступу : <http://reyestr.court.gov.ua/Review/1715671>
16. Постанова Вищого господарського суду України по справі № 12/197(05-5-12/10264-А) [Електронний ресурс] : Національний реєстр судових рішень, Постанова від 12.02.2008 № 12/197 – Електрон. дан. (1 файл). – Режим доступу : <http://reyestr.court.gov.ua/Review/1413151>)
17. Господарський кодекс України [Електронний ресурс] : Закон України, Кодекс від 16.01.2003 № 436-IV– Електрон. дан. (11 файлів). – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/436-15>
18. Господарський процесуальний кодекс України [Електронний ресурс] : Закон України, Кодекс від 06.11.1991 № 1798-XII - Електрон. дан. (6 файлів). – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1798-12>
19. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо сплати судового збору. [Електронний ресурс] : Закон України від 22 травня 2015 року № 484-VIII– Електрон. дан. (1 файл). – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/484-19/paran51#n51>
20. Про деякі питання практики вирішення спорів, пов'язаних із застосуванням конкурентного законодавства [Електронний ресурс] : Оглядовий лист Вищого Господарського суду України від 21.08.07 № 01-8/741 - Електрон. дан. (1 файл). – Режим доступу : http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/v_741600-07

М.А. Гора, ст.преподаватель каф. гражданско-правовых дисциплин ЭПФ,
Одесский национальный университет имени И. И. Мечникова,
Французский бульвар 24/26, Одесса, 65058, Украина

Проблемные вопросы обжалования решений органов Антимонопольного комитета по делам о защите экономической конкуренции

Резюме. В статье исследована судебная практика рассмотрения споров с участием органов Антимонопольного комитета Украины и применением конкурентного законодательства. Установлено, что споры с участием органов АМК подведомственны хозяйственным судам, куда заявитель, ответчик или третье лицо может обжаловать как решения, так и другие акты органов и уполномоченных лиц АМК, изданные в рамках их компетенции. Суд может признать обжалуемое решение АМК недействительным полностью или частично, но не может обязать соответствующий орган принять новое решение в пользу истца.

Ключевые слова: Антимонопольный комитет Украины, органы Антимонопольного комитета Украины, обжалование решений Антимонопольного комитета, хозяйственный суд Украины, подведомственность споров с участием органов Антимонопольного комитета, конкурентное законодательство, экономическая конкуренция, недобросовестная конкуренция, предмет спора, содержание исковых требований.

M. Gora, sen. lecturer of the Department of Civil Law Disciplines,
Odessa I. I. Mechnikov National University
Frantsuzskiy Boulevard, 24/26, Odessa, 65058, Ukraine

Problematic Issues of Appealing the Decisions of the Antimonopoly Committee Organs in the Cases of Protection of Economic Competition

Summary: The Article considers legal practice of resolving disputes in which the Antimonopoly Committee of Ukraine takes place, and disputes regarding application of the Competition legislation. It is stated that a declarant, defendant or third person may appeal to the Commercial Court of Ukraine a decision as well as any act of organs and authorized persons of the Antimonopoly Committee, issued according to their competence. The Court may recognize the decision invalid fully or partially, but may not oblige the proper organ to accept a new decision.

Key words: Antimonopoly committee, organs of the Antimonopoly committee, appeal of decisions of the Antimonopoly committee, Commercial Court of Ukraine, jurisdiction of disputes with participation of organs of the Antimonopoly committee, competition legislation, economic competition, unfair competition, matter of a dispute, content of a lawsuit.